

CRNA GORA

MINISTARSTVO JAVNE UPRAVE

Direktorat za strateško planiranje u javnoj upravi, međunarodnu saradnju i IPA fondove

IZVJEŠTAJ

o studijskoj posjeti delegacije Ministarstva javne uprave Crne Gore, Ministarstvu državnih reformi i Državnoj agenciji za tehnološke reforme Portugala, 22–26. marta 2026. godine, Lisabon, Portugal

I UVOD

Delegacija Ministarstva javne uprave Crne Gore, koju je predvodio ministar javne uprave mr Marash Dukaj, boravila je u Lisabonu 22-26. marta 2026. godine. Studijska posjeta institucijama Portugala značajna je u kontekstu jačanja bilateralne saradnje između Crne Gore i Portugala, uz poseban fokus na ubrzanje digitalne transformacije javne uprave.

Portugal se ubraja među vodeće evropske države u oblasti digitalizacije, naročito kroz ranu primjenu digitalnog novčanika i razvoj naprednih elektronskih usluga, što predstavlja značajan i primjenjiv model za dalji tok reformi u Crnoj Gori.

II AKTIVNOSTI

Tokom studijske posjete, ministar mr Marash Dukaj imao je niz sastanaka i institucionalnih posjeta usmjerenih na jačanje bilateralne saradnje i razmjenu iskustava u oblasti digitalne transformacije javne uprave.

Ministar Dukaj se sastao s portugalskim ministrom državnih reformi Goncalom Matiasom, a razgovori su bili fokusirani na unapređenje bilateralne saradnje, ubrzanje digitalne transformacije i modernizaciju javne uprave. S tim u vezi, a u kontekstu potpisivanja Memoranduma o razumijevanju u oblasti digitalizacije, kao i povodom pružanja ekspertske podrške Portugala u implementaciji savremenih rješenja za digitalne servise, na sastanku je dogovorena nova faza strateške saradnje između dvije države.

Takođe, realizovana je i posjeta Agenciji za tehnološku reformu Portugala (ARTE), vodećoj instituciji u oblasti digitalne transformacije. Tokom susreta sa direktorom Agencije Manuelom Diasom, razmijenjena su iskustva o razvoju elektronskih usluga, jedinstvenih portala javnih servisa i unapređenju digitalnog identiteta građana. Ovom sastanku prisustvovao je i predstavnik Delegacije Evropske unije u Crnoj Gori Orlando Fusco.

Razgovarano je o primjeni vještačke inteligencije, implementaciji eIDAS 2 regulative i razvoju digitalnog novčanika, s posebnim osvrtom na praksu Portugala kao jednog od evropskih lidera u ovim segmentima. Portugalska strana predstavila je konkretna rješenja, uključujući digitalni novčanik za građane i privredu, kao i centralizovane portale za pristup državnim uslugama i napredne sisteme za elektronsku razmjenu dokumenata, koja omogućavaju efikasnije i pristupačnije javne usluge. Ova rješenja Crna Gora planira da primijeni u okviru svojih reformi da bi ubrzala procese, smanjila administrativne prepreke i povećala dostupnost servisa građanima i privredi.

Posjeta je dodatno poslužila kao platforma za produbljivanje institucionalnih veza, razmjenu iskustava i identifikaciju potencijala za zajedničke projekte u oblasti digitalizacije i tehnološke reforme. Ministar Dukaj je istakao da Crna Gora aktivno prati evropske standarde i prakse, te da je strateški opredijeljena da kroz ovakve posjete unaprijedi kvalitet javnih usluga, poveća njihovu dostupnost i stvori efikasniji, transparentniji i građanima prilagođen javni sektor.

Zvanična posjeta Portugalu jasno potvrđuje opredijeljenost Ministarstva javne uprave da kroz međunarodnu saradnju primjenjuje najbolje evropske prakse u procesu digitalne transformacije, uspostavi modernu infrastrukturu digitalnih servisa i podrži kontinuirani razvoj inovativnih rješenja u interesu građana i privrede.

III PREDLOG ZAKLJUČKA

Vlada Crne Gore, na sjednici od _____ 2026. godine, razmotrila je i usvojila Izvještaj o studijskoj posjeti delegacije Ministarstva javne uprave Crne Gore, Ministarstvu državnih reformi i Državnoj agenciji za tehnološke reforme Portugala, 22–26. marta 2026. godine, Lisabon, Portugal